

Peipsiääre valla arengukava koostamine

Avanõupidamine

Aeg: 27.03.2018 kl 13.00-15.00.

Koht: Peipsiääre Vallavalitsus, Alatskivi

Osalejad: Reet Kruup, Väino Kivirüüt, Peeter Kiuru, Aleksandr Širokov, Pille Lille, Maimu Arro, Merike Järv; arengukava konsultandid Mihkel Laan ja Janne Vellak.

Puudusid: -

Memo juurde kuuluvad koosoleku slaidid.

MEMO

Koosoleku teemad:

1. Osalejate ootused arengukava protsessile
2. Arengukava protsessis kokkuleppimine
3. Arengukava (strateegia) võtmeteemade määratlemine

1. Osalejate ootused arengukava protsessile

Mida tuleb Peipsiääre valla arengukava protsessis kindlasti silmas pidada?

Koosolekul osalenud vallavalitsuse esindajate ootused:

- Kaasata tuleks kõiki piirkondasid/kogukondasid. Oluline on, et info jõuaks kõikide vallaelanikeni ja kõigil oleks võimalik kaasa rääkida.
- Eraldi sihtrühmadena tuleks tähelepanu pöörata seltsidele ja ettevõtjatele ning selgitada välja nende ootused.
- Noori tuleks kaasata, sest nemad on meie tulevik.
- Arengukavas peaksid saama kajastatud kõik valdkonnad.
- Valdonna inimesed peaksid saama oma teemasid omavahel põhjalikult arutada.
- Oluline on valdkondade sidusus.
- Turismi valdkonna arutelud tuleks ühendada Peipsimaa arengustrateegia koostamisega. Samas ei tohi ära unustada, et on ka teisi turismipiirkondi, mida Peipsimaa ei hõlma.
- Arvestada tuleks ka laiemate (maakondlikud, riiklikud) arenguteemadega.
- Mainekujundus kui oluline teema ei tohiks ununeda.
- Arengukava peaks olema selline, et see ei jääks sahtlisse, vaid selleks saaks igapäevane töödokument.
- Arengukava protsessi üks tulemus võiks olla ka elanikkonna teadlikkuse kasv – nt miks on vaja hariduses ümberkorraldusi teha jne.
- Koosolekutel võiks kasutada innovaatilisi ja kaasaegseid lahendusi.

OÜ Cumulus Consulting poolsed arengukava koostamise lähteprintsiibid:

- 1) Koostatav arengukava peab olema kompaktne strateegiline alusdokument, mis on lähtematerjaliks ka eelarvestrateegiale.
- 2) Arengukavast peab saama hõlpsasti loetav töödokument, mida igapäevase töö korraldamisel aluseks võtta. Seetõttu on oluline, et arengukava kajastaks võimalikult realistlikult olemasolevat olukorda, sh piirkonna eripärasid ja seaks sellest tulenevalt

plaanid edaspidiseks. Samas peab saavutatavas kokkuleppes sisalduma ka valla arenguks vajalik ambitsioon.

- 3) Arengukava vältimatuks eelduseks on vallapoolne aktiivne osalus. Sama oluline on kogukondade ja erinevate piirkondade kaasamine kogu protsessi vältel. Mida suurema rolli ja vastutuse võtab vald, seda lihtsam on arengukava hiljem ellu viia.
- 4) Eraldi võiks olla määratletud valdkonnaülesed eesmärgid (programmid), millest lähtub kogu valla strateegia.
- 5) Arengukava lõppdokument võiks olla visuaalselt mõjuv, kasutatav nii veebis kui ka eraldiseisvalt. (näide: <http://kasvustrateegia.mkm.ee>)

2. Arengukava protsessis kokkuleppimine

Arengukava periood on 2018-2030.

ARENGUKAVA STRUKTUUR

Arengukava esialgne ülesehitus:

1. Toimekeskkonna ja suundumuste analüüs:
 - toimekeskkonna analüüs ja vallaprofiil
 - arengueeldused ning pikaajalised suundumused ja vajadused
2. Arenguvision ja strateegilised eesmärgid (üldised ja valdkondlikud) aastani 2030
3. Tegevuskava
4. Juhtimine ja seire

Tegevuskava (tegevused ja investeeringud) saab olema arengukava lisa (Excel'i tabel). Sedasi on selle baasil mugav eelarvestrateegiat koostada. Eelarvestrateegia koostamise protsessis ei ole veel täpselt kokku lepitud.¹

Pikem toimekeskkonna analüüs läheb samuti lissasse.

Täpsem struktuur selgub töö käigus.

ARENGUKAVA PROTSESS JA ROLLIAOTUS

Konsultandi ülesanded:

1. Toimekeskkonna ülevaate (analüüsi) koostamine; olemasolevate dokumentide läbitöötamine (aprill-mai 2018).
 - Kuna kõiki andmeid ei saa avalikest andmekogudest või muudest avalikest allikatest, siis paneb Cumulus vallavalitsusele vastava päringu kokku ja saadab Merikesele.
 - Merike küsib valdkonna inimestelt sisendit.
 - Vajadusel tehakse Skype vestlused.
2. Elanikkonna küsitluse läbiviimine (aprill-mai 2018).
 - Ühe küsimusega küsitlus, millele saavad vastata veebis või väljalõigatava lehenurga kaudu kõik soovijad.
 - Järgmine vallaleht läheb trükki 13. aprillil, st selleks ajaks peaks olema lehenurk kujundatud.
 - Sedeli saab tuua raamatukogudesse jne. – täpsustamisel.

¹ Eelarvestrateegia koostamine ei ole Peipsiääre valla ja OÜ Cumulus Consulting vahelise lepingu osa.

- Oluline on küsitluse linki kõikvõimalike kanalite ja võrgustike kaudu levitada.
 - Küsitlus saab olema avatud 15. aprill kuni 15. mai 2018.
3. Juhtgrupi koosolekute, sh valdkondlikud arutelud (4+2) ettevalmistamine ja läbiviimine (aprill-august 2018).
- Tagamaks valdkondade sidususe teeme kahel järjestikusel päeval suuremad valdkondlikud seminarid: esimesel päeval haridus ja noorsootöö; kultuur, sport, vaba aeg; sotsiaal- ja tervishoiualased teemad ja teisel päeval taristu ja kommunaalmajandus; ettevõtlus ja turismi valdkonna teemad.
4. Arenguseminari ettevalmistamine ja läbiviimine.
- Kestvus umbes 2,5 h.
5. Arengukava mustandversiooni koostamine (juuni 2018).
 6. Arengukava eelnõu koostamine (august 2018).

Valla ülesanded:

1. Juhtgrupi moodustamine, osalejate kutsumine ja registreerumise korraldamine, elanike kaasamine.
- Juhtrühm on moodustamisel. Maksimaalselt 8-12 liiget.
 - Võiksid veel olla nt arenduskomisjoni esimees, keegi aktiivne kogukonna esindaja, noorte esindaja.
2. Ruumide, kohvipauside jms tagamine.
 3. Vajadusel täiendavate piirkondlike arutelude läbiviimine (juuni-august 2018).
- Kohapeal leiti, et tuleks kindlasti teha.
 - Ajaliselt siis kui esmane arengukava tööversioon on olemas ja oleks hea seda tutvustada ning tagasisidet küsida.
 - Cumulus annab konkreetse formaadi ette, aga kohtumised viib läbi vallavalitsus (eeskätt vallajuhid).
4. Arengukava menetlemise korraldamine. Menetluse käigus esitatud parandus- ja täiendusettepanekute sisse viimine.

AJAKAVA

Arengukava eelnõu tähtaeg on 10.09.2018.

1. Juhtgrupi koosolekud (valdkondlike arutelude puhul laiendatud)
 - Avakoosolek (ootused, protsessi plaan, arengukava võtmeteemad) – **27. märts kl 13.00-15.00.**
 - Valdkondlikud arutelud (eesmärgid, tegevused):
 - taristu ja kommunaalmajandus; ettevõtlus ja turism **18. aprill kell 9.00-13.00 Alatskivi lossis** (Lossi 10, Alatskivi).
 - haridus ja noorsootöö; kultuur, sport, vaba aeg; sotsiaal- ja tervishoiualased teemad **19. aprill kell 9.00-13.00 Alatskivi lossis** (Lossi 10, Alatskivi).
 - Strateegia arutelu – **2. mai kell 10.00-13.00 Peipsiääre vallavalitsuses** (Tartu mnt 1, Alatskivi).
 - Tegevuskava arutelu – **juuni I pool**, täpsem aeg lepitakse kokku 2. mai koosolekul.
 - Eelnõu arutelu – **august**, täpsem aeg lepitakse kokku juuni koosolekul.
2. Arenguseminar (strateegia tutvustamine ja tagasiside küsimine; tegevused; oodatud on kõik huvilised) – **23. mai kell 17.00-20.00 Pala kultuurimajas** (Pala küla).

KAASAMINE JA KOMMUNIKATSIOON

- Juhtgrupp (8-12 liiget) – protsessi kavandamine; tulemuste arutamine ja kinnitamine
- Laiendatud juhtgrupp (juhtgrupi liikmed + valdkondlikud spetsialistid) – valdkondlikud eesmärgid ja tegevused
- Arenguseminar (allasutused, kõik huvilised) – tagasiside ja sisendi andmine
- Muu kaasamine:
 - Elanikkonna küsitlus
 - Täiendavad arutelud
 - Protsessi materjalide avalikustamine valla kodulehel
- Vallapoolne kontaktisik – Merike Järv
- Cumuluse poolne kontaktisik – Janne Vellak

Oluline on levitada küsitluse linki ja kutset arenguseminarile kasutades kõikvõimalikke infokanaleid.

3. Arengukava (strateegia) võtmeteemade määratlemine

On aasta 2030. Peipsiääre vald on hea mainega omavalitsus, mida tuntakse üle-Eesti ning ka naaberriikides. Seda peamiselt kolmel põhjusel (teemad, mida on järjepidevalt arendatud alates 2018. aastast):

1. Peipsiääre vald on mitmekesise kultuuri keskus (presenteeritakse omanäolist Kodavere, vanausuliste kultuuri)
 2. loodusturism, põllumajandus ja kalandus
 3. eakatel on siin muretu pensionipõlve pidada – kõik vajalik on olemas
 4. vaba aja rajatised
-
1. kogu Alatskivi lossikompleks on välja arendatud – Alatskivi loss on piirkonna pärl
 2. põhikool on tugev
 3. elanike arvu vähenemine on peatunud
 4. külateede olukord on oluliselt paranenud/kõik külateed on mustkatte alla viidud (puuduvad kruusateed 😊)
 5. spaa
 6. Alatskivi paisjärv on süvendatud
-
1. Reggio Emilia fenomen (nn võlu lehm), kus kõik maailmast tulevad uudistama, kuidas on nii väike piirkond end kuulsaks teinud (midagi, mis teeb piirkonna kuulsaks). Salajane retsept, mida müüakse vaid tingimusel, et seda kasutatakse vaid enda arenguks.
 2. Arendatud on ja õitseb ärisektor, mis kajastub kõigis valdkondades.
 3. Aktiivsed ja maailmas edukad noored (nemad on need, kes võlulehma avastavad).
-
1. vähemalt 10 000 elanikku
 2. vabad töökohad
 3. spaa, kasiino, rannad ja päike 365 päeva aastas

1. kõik teenused on hästi toimivad
 2. tegemist on aastaringselt atraktiivse turismipiirkonnaga
 3. tänu ettevõtluse kasvule on kasvanud töökohtade arv ja tööealiste inimeste arv
-
1. maale elama – koht, kuhu noored pered ja vanaduspõlve veetvad pensionärid tahavad elama tulla
 2. väga koostööaldis vald – säilinud on piirkondade omanäolisus, aga sealjuures tehakse head koostööd; kõik valdkonnad on omavahel põimunud
 3. atraktiivne turismisihtkoht

Memo koostas:

Janne Vellak
OÜ Cumulus Consulting
konsultant

E-post: janne.vellak@cumulus.ee
Telefon: +372 53 058 091
www.cumulus.ee